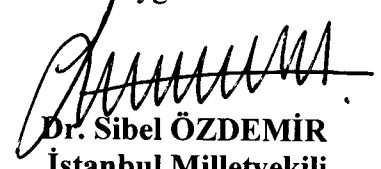

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt ÇAVUŞOĞLU tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.26/10/2020

Dr. Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Kurucu üyesi olduğumuz Avrupa Komisyonu, 1998 yılından itibaren diğer aday ülkeler için olduğu gibi Türkiye'nin de Kopenhag kriterlerine uyum konusunda kaydettiği gelişmeleri yıllık olarak değerlendiren raporlar yayımlamaktadır. Orijinali yabancı dilde olan belgelerin gayri-resmi Türkçe çevirileri, 2000 yılından 2011 yılına kadar Avrupa Birliği (AB) Genel Sekreterliği, 2011'den 2018 yılına kadar AB Bakanlığı tarafından yapılarak kurumların İnternet sayfalarında kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile birlikte, AB Bakanlığının kapatılarak Dışişleri Bakanlığı bünyesinde bir Başkanlık seviyesine çekilmesinin ikinci yılında Türkiye 2020 Raporu, Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı İnternet sayfasında ilk kez "Türkiye 2020 Raporu (İng)" olarak yayımlanmıştır. Rapor'un Türkçe metnine ulaşmak şu aşamada mümkün görünmemektedir. Bu durum, geçmiş yıllarda yayımlanan raporlarda yaşandığı gibi çevirisinin ve basımının yapılarak kamuoyuna sunulmasıyla tartışılmasını engellemiştir.

Bilindiği üzere söz konusu raporlar 2016 yılına kadar "İlerleme Raporu", sonrasında ise "Ülke Raporu" olarak adlandırılmıştır. 2013 yılından itibaren açıklanan Türkiye Raporlarında "gerileme/ kötüleşme/backsliding" kelimesi; 2013'de 0, 2014'de 1, 2015'de 5, 2016'da 14, 2018'de 24 kez, 2019 Raporunda 29 kez ve son açıklanan 2020'de 26 kez geçmektedir. Bu veri, on sekiz yıldır ülkeyi tek başına ve son iki yıldır da Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile yöneten bir iktidarın ülkemizi başta Kopenhag siyasi kriterleri olmak üzere üyelik müzakerelerinden, üyelik perspektifinden ve AB standartlarından uzaklaştırdığını açıkça ortaya koymaktadır. Raporun bugüne kadar Türkçe çevirisinin yapılmamış veya yayınlanmamış olması, ciddi gerilemelere ilişkin tespit ve uyarıların yurttaşlarımızın erişiminden uzak tutulmak istendiği gibi bir iddiayı ortaya çıkarmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye 2020 Raporu'nun Türkçe çevirisi Bakanlığınızca yapılmış mıdır? Bugüne kadar yayımlanan 22 Raporun 21'inin Türkçe çevirisi yapılmış ve kamuoyu ile paylaşılmışken, 2020 Raporu'nun çevirisinin yapılmamasının veya Bakanlığın İnternet sayfasına yüklenilmesi suretiyle tüm yurttaşlarımızın erişimine açılmamasının gerekçesi nedir?
- 2) Türkiye 2019 Raporu'nun açıklandığı gün, Türkiye Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı tarafından uzun bir basın toplantısı düzenlenerek Rapor'a ilişkin detaylı değerlendirmeler yapılmışken, Türkiye 2020 Raporu için benzer bir basın toplantısının düzenlenmemiş olmasının özel bir gerekçesi var mıdır? Varsa bu gerekçe nedir?
- 3) Dışişleri Bakanlığı olarak, demokrasi, insan hakları ve hukuk alanında ciddi gerilemelerin yaşandığının kaydedildiği Türkiye 2020 Raporu'nun başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere ilgili kurumlarca kapsamlı bir değerlendirmesi yapılmış mıdır? Rapor'da yer alan önemli tespit, uyarı ve tavsiyeler konusunda somut adımların atılması gündeminizde midir?